

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний вищий навчальний заклад
«КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Вадима Гетьмана»
Факультет фінансів
Кафедра банківської справи та страхування

Сучасні гроші, банківські послуги та фінансові інновації в цифровій економіці

**Матеріали
IV Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції студентів, аспірантів і молодих вчених**

Київ, 12 квітня 2021 р.

Дніпро
«Середняк Т.К.»
2021

УДК 336.71(477)
ББК 65.262.101_21я431

Л.О. Примостка, І.Б. Охрименко, А.В. Нікітін

Сучасні гроші, банківські послуги та фінансові інновації в цифровій економіці: матеріали наук.-практ. інтерн. конф. студ. аспір. і молод. вчених — Дніпро: Середняк Т. К., 2021, — 519 с.

ISBN 978-617-8010-17-1

Матеріали конференції висвітлюють широкий спектр теоретичних і практичних питань розвитку інноваційних фінансових технологій та над сучасних форм грошей в світовій економіці. Детально розглядаються основні тенденції розвитку фінансових ринків і фінансових інноваційних технологій в цифровій економіці, становлення, ризику та перспективи розвитку крипто-валют та можливості використання блокчейн-технологій на фінансових ринках. Окрему увагу приділено проблемам регулювання фінансових ринків у сучасній цифровій економіці. Для науковців, викладачів, аспірантів, студентів вищих навчальних закладів економічних спеціальностей, слухачів бізнес-шкіл, інститутів підвищення кваліфікації, спеціалістів з фінансів та банківської справи.

УДК 336.71(477)
ББК 65.262.101_21я431

Наукові редактори: *Примостка Л.О., завідувач кафедри банківської справи та страхування, д.е.н., проф.; Охрименко І.Б., к.е.н., доц; Нікітін А.В., к.е.н., доц.*

Автори опублікованих матеріалів та наукові керівники несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, галузевої термінології, імен власних та інших відомостей.

*Рекомендовано до друку кафедрою банківської справи та страхування КНЕУ
Протокол № 9 від 29.04.2021 р.*

ISBN 978-617-8010-17-1

<i>Малофей О. О.</i> Регулювання кредитних ризиків у банківській системі України	492
<i>Нішта В. А.</i> Митне регулювання зовнішньо-економічної діяльності	495
<i>Павелкова А.О.</i> Принципи та моделі державного регулювання ринку страхових послуг в Україні	498
<i>Паламаренко Я.В.</i> Дослідження перспектив розвитку банкострахування в Україні	501
<i>Семененко А.Є.</i> Деякі питання етики поведінки в роботі митниці	504
<i>Степанець В.С.</i> Впровадження показника MREL в Україні	507
<i>Стешенко О.Д., Шестакова Н.В.</i> Перспективи розвитку накопичувального страхування в Україні	509
<i>Стоянова В.В.</i> Перспективи Євроінтеграції банківської системи України	512
<i>Томай В. І.</i> Особливості державного регулювання банківської діяльності в умовах фінансової нестабільності	514
<i>Чуб Ю. С.</i> Необхідність державного регулювання ризиків впровадження цифрового банкінгу	517

ДОСЛІДЖЕННЯ ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ БАНКОСТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ

Банківські та страхові ринки з неймовірною швидкістю змінюються під впливом мінливого економічного середовища та глобальних трендів, а тому повинні розвивати нові канали збуту аби залишатися конкурентоспроможними. Фінансовий ринок у світі достатньо насичений фінансовими ресурсами, а тому споживачів потрібно спеціально залучати клієнтів за рахунок скорочення витрат та покращення якості обслуговування, зручності та ефективності послуг. Банкострахування – це юридично оформлена угода між банком і страховою компанією щодо задоволення потреб споживачів у страховому захисті (банківському обслуговування) через банківські (страхові) канали збуту [1]. Варто зазначити, що високі темпи інновацій на фінансових ринках і інтернаціоналізація фінансових потоків формують консолідовану банківсько-страхову бізнес-архітектуру, а особливо кардинальних змін зазнала банківська справа. Технологічний прогрес і дерегулювання повноважень призвели до появи як нових можливостей для банківських установ, так і до зростання конкуренції між ними, а також небанківськими фінансовими інституціями. Починаючи з кінця 1980-х рр. прибутковість традиційних видів банківського бізнесу почала знижуватися, а вимоги до капіталізації банківських установ – зростати [2, с. 37]. Фінансові кризи сприяли даному процесу через свою короткочасність. Банки енергійно і творчо відповіли на ці зміни, почавши проникнення в нові сфери діяльності.

Зокрема, перспективи та стратегія формування консолідованої банківсько-страхової бізнес-архітектури залежать від багатьох чинників та умов як зовнішніх, так і внутрішніх. Тому особливої уваги заслуговують питання їх систематизації, особливо тих, що впливають на прийняття рішення про активізацію співпраці між банком та страховою компанією. Їх можна умовно поділити на чинники зовнішнього походження – стан розвитку економіки, законодавчі, нормативно-правові акти, та внутрішні – зростання конкурентних переваг, отримання ефекту синергії. Проте, на прийняття рішення про консолідацію мають безпосередній і першочерговий вплив: – зміни з боку попиту – потреби та преференції клієнтів; – зміни з боку пропозиції – ситуація в галузі, конкуренція, глобалізація. Не менший вплив справляють чинники внутрішнього походження, джерелом яких є власне фінансові інституції, зокрема: додаткові доходи; зниження затрат; диверсифікація діяльності. Кожен із чинників розвитку консолідації банківського та страхового бізнесу (табл. 1) залежить ще від багатьох інших, а деякі з них є одночасно як внутрішніми, так і зовнішніми в залежності від впливу та джерела ініціативи.

Чинники зовнішнього походження є ключовими, адже формують середовище функціонування. Одним із основних чинників, котрий детермінує активізацію взаємодії і здійснює безпосередній вплив як на форми, так і на розміри, є нормативно-правове регламентування, котре чітко та виважено диверсифікує

банківську й страхову діяльність, страхування життя і ризикове страхування. Як відомо, правова база в Україні відділяє банківський бізнес від страхування і регламентує, які дії є прерогативою для даного роду діяльності, а які для нього заборонені.

Таблиця 1.

Перелік основних чинників на функціонування консолідації банківського та страхового бізнесу

Чинники розвитку консолідації банківського та страхового бізнесу	
Зовнішні	Внутрішні
– Глобалізація – Лібералізація – Фінансова криза – Конвергенція фінансових систем – Науково-технічний прогрес – Конкуренція – Законодавчо-нормативне регламентування	– Економічні інтереси фінансових інституцій – Генерування нових видів фінансових послуг і фінансових інструментів – Демографічні – Ефект синергії – Формування інтегрованої політики стосовно клієнтів
Чинники, що формують умови консолідації банківського та страхового бізнесу в Україні	
Зовнішні	Внутрішні
альтернативні вирішення для розвитку консолідації банківського та страхового бізнесу; суспільний попит на фінансові послуги; ступінь інтеграції України в СОТ та перспектива інтеграції із ЄС.	відповідні капіталовкладення банків, що дозволяють утвердити позиції на ринку, а також інвестувати в розвиток і розширення сфери продуктів і послуг.

Джерело: узагальнено автором на основі опрацьованої літератури

Відтак нормативно-правове регулювання може зумовити неможливість об'єднання банківської установи і страхової компанії в одну інституцію, котра б здійснювала уніфіковані види діяльності, та з іншого боку, саме законодавчо-правові норми окреслюють сферу і форму консолідації банківського та страхового бізнесу. Критерії обрання банком страхової компанії див. табл. 2.

Таблиця 2

Критерії та обрання банком страхової компанії та банку страховою компанією для партнерства

Банки	Страхові компанії
Страхування застави у вигляді нерухомості, товарів на складі та в обороті, а також автотранспорту виключно в своїх кептивних компаніях, а банківські ризики у відомих стабільних універсальних страховиків. Приклади: Укргазбанк, Укресімбанк	Потужні та відомі банки з достатнім стажем на банківському ринку
Обрання однієї-двох страхових компаній на вигідних для себе умовах	При менш ризикованому підході, співпраця з невеликим банком при страхуванні предмета застави
Співпраця з багатьма універсальними компаніями, що займають лідируючі позиції в рейтингу страхових компаній Приклади: Приватбанк, Ощадбанк, Кредобанк	При страхуванні банківських ризиків, страхуванні фінансового ризику емітента платіжних карток, необхідна наявність у банку та його філіях професійної служби безпеки, технологія надання кредитів, організація моніторингу трансакцій тощо
Прозахідний підхід акредитації страховиків, що мають здійснювати страхування предмета застави банку та своїх банківських ризиків.	Можливість банківською установою забезпечувати страховика певними обсягами страхових ризиків

Джерело: узагальнено автором на основі опрацьованої літератури

Слід мати на увазі і враховувати той факт, що у країнах, де формується консолідована банківсько-страхова бізнес-архітектура, а ринок фінансових, і особливо страхових послуг вже насичений, його подальше поширення буде обмеженим, адже попит на страхові послуги буде менш еластичним. Відтак запровадження та розвиток консолідації банківської та страхової діяльності буде пов'язаний із заміною уже існуючих каналів дистрибуції. Україна має значний потенціал для розвитку консолідації банківського та страхового бізнесу, а незначний відсоток застрахованих ризиків її громадян є ще одним стимулом для розвитку каналу продаж із уже сформованою довірою населення.

Як показує світовий досвід функціонування фінансового ринку, в умовах сталої кооперації його учасників ефект синергії проявляється у двох сферах: у збуті продуктів і оптимізації управління та ефективності обробки інформації.

Отже, деякі українські банки до сих пір сприймають банкострахування як допоміжну функцію, яка необхідна для здійснення основної – отримання кредиту. Є також банки, які сприймають продаж страхових продуктів як додаткову послугу для клієнта, а також можливість отримання комісійної винагороди. Тобто банки свідомо обмежуються страхуванням застави і не враховують інтереси та потреби клієнтів, які через таке сприйняття банку ставляться до страхування як до податку, або вимушеної необхідності, однієї з вимог для отримання кредиту. Якщо клієнт буде розуміти сутність страхової послуги, яку він купує, є висока ймовірність того, що він продовжить співпрацювати зі страховою компанією навіть після погашення кредиту.

Збут страхових продуктів через банківські віконця та банківських продуктів через зовнішню (посередницьку) службу страховиків – є основною ідеєю ринкової стратегії кооперації банків і страховиків. Поєднання банківських і страхових можливостей збуту фінансових продуктів значно збільшує їх сукупний потенціал. У цій ситуації в більшій мірі може переваги здобути страхова справа. Пріоритетні напрями в розвитку взаємовідносин страхових організацій і банківських установ є:

- впорядкування законодавства в частині можливостей повномасштабної співпраці цих фінансових інститутів;
- використання банківських технологій в перестрахованні ризиків;
- розвиток і запровадження послуг під потреби партнера;
- комплексне фінансове обслуговування клієнтів у відділених консолідованих інституціях;
- розробка нових фінансових продуктів на межі банківських і страхових послуг [3].

Перелік джерел посилання:

1. Приказюк Н.В. Страхова система України: теорія, методологія, практика. Монографія. Київ. Логос, 2017. 611 с.
2. Рыбин Е. В. Слияния и поглощения банков в России как фактор экспансии иностранного банковского капитала. Деньги и кредит. 2007. № 3. С. 37-42.
3. Борисяк О. В. Тенденції банкострахування в умовах нестабільності розвитку фінансового ринку України. Молодий вчений. 2019. № 65.1. С. 428.

Видавець «ФОП Середняк Т.К.», 49000, Дніпро, 18, а/с 1212

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 4379 від
02.08.2012.

Ідентифікатор видавця в системі ISBN 8010

49000, Дніпро, 18, а/с 1212

тел. (096)-308-00-38, (056)-798-04-00

E-mail: 7980400@gmail.com